

SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Gonsiori t. 4. Kõnetr. 700. Postkast 70. © Tellimise hind: aasta peale 500 marka, kuu peale 50 marka.

Eesti Spordileht ilmub iga kesknädal.

VI. aastakäik.

Kesknädalal, 29. aprillil 1925. a.

VI. aastakäik.

Pilk poksiilma.

Poks spordiliikumise eesrinnas. — Edukamad poksirahvused. — Mickey Walker praegu tüsedam poksija. — Mõningad poksi rekordid.

Poksi üle on vist rohkem piike murtud, kui ühegi teise spordiala üle. Siin on püüdnud spordivastased lõigata odavat saaki, lugedes väljalöödud hambaid ja korjates verepiiski, mis nõorist nelinurga pörandale on varisenud, kuid ühtlasi on spordipooldajad poksi, kui enam pakkuva ja tõhusa spordiala poole juhatanud. Nii kostavad hädaldamine ja rõõmuhiitüded poksi ümber läbisegi.

Vahepeal kasvab aga järjest nende pere, kes nahkkindaid suure oskusega tarvitavad. Kui siin ainult eelarvamistest küsitaks! Niihästi auväärt teoreetikud ühelt kui teiselt poolt jäetakse sagedasti kuivale ja vallatav noorus loob ise omale printsipiid, mille järele ta talitab. Mehehing nõuab võitlust ja jõulist eneseväljendust. Kui küllamehed teibaid murravad üksteise kaelakontidel, kihutab neid samane spordikirg, kui inglise aristokraate, kel ikka poksikindad varnas ripuvad ja punching-pall käepärast. Aiateivastest poksikinnasteni on aga pikk tee, vast aastasadu kultuurilist arenemist, ja seepärast ei ole imestada, et maal, kus alles aiateivas valitsemas, poks tema algaastatel kõigi elukutseliste moraalivahtide poolt näägutamist leiab. Nende ülesandeks on ainult hädaldada ja käsa laotada, jätkem neid oma osasse, — terve instinkt valib ise omale õige tee, peenendab ja viimistleb võistlusvorme, millistesse valgub elujõu ja võitlushimu mäng.

Sport on olnud ja jääb ikka alaks, kus puruneb tsivilisatsiooni ämblikuvõrk ja vallitseb intuiitiivne loomine.

Poks, kui täiuslisemal kujul võitlusmomenti sisaldav spordiala, käib praegu üldiselt spordiliikumise eesrinnas. On siiski raasse, rahvaid, kel erilisi andeid väljapaistvuse omandamiseks sel alal. Üldiselt on tunnustatud näit. iirlaste tüsedus, kel hulk nimekaid mehi, kui ilma-meistrid Dempsey, McTigue, Harry Greb ja Tommy Gibbons, Gene Tunney jne.

On selgeks tehtud, et peaaegu iga pa-

rema Ameerika valge poksija soontes on iiri verd vähemal või suuremal määral. Iirlaste kõvemad vastased on alati olnud neegrid oma haruldaselt suure vastupidav-

Mickey Walker.

vusega ja paljudi kordi on neegrid ilma-meistri tiitleid omandanud. Viimasel ajal on hakanud silmapäärile kerkima veel mitmed teised eksootilised rahvused, kes enam-vähem loobereid lõiganud. Nime-tada on filipiinlasi, meksiklasi ja argen-

tiinlasi mitmetsugu segaverd. Kuid imes-tama paneb viimastel aastatel ilmsiks tul-nud juutide edukus poksis. Benny Leon-ard, Kid Kaplan, Abe Goldstein, Dave Rosenberg, Ted Kid Levis ja teised, need on kõik ilmameistrid või ex-ilmameistrid. Vahel naljatatakse, et juute hea tasu pok-sima meelitavat, kuid kinnitada tuleb igal juhusel nende suurt visadust ja lõkendavat temperamenti, mis neid võidule viib. „Poks nõuab hinge“ on tuntud lause spor-diilmas, kui puudub sel tarvilik tugevus, puruneb kõik tehnika ja oskus.

Viimasel ajal on ka Skandinaavia rah-vad hoogsalt poksi harrastama hakanud, paremad neist on norralased ja daanlased, eelloetletud rahvuste kõrguseni ei ole need siiski jõudnud. Ka prantslased ja itaallased väärivad tähelepanu, kuid näivad viimasel ajal tahaplaaniile nihkuvat. Soomlased, kes muudu pea kõigil aladel on suutnud oma mehi ilma paremate hulka viia, ei näi poksis üllatavalt mingit edu saavutavat. Eestlastele näib edu poksis hõlpsama vaevaga kättesaadav olevat. Missugused väl-javaated meil siin avanevad, on raske en-nustada, kuid liiga julge ei tohiks olla ar-vamine, et Eesti Amsterdamis paar punkti poksis omandab. Vast aitab ehk ka saabuv Läti-Eesti maavõistlus siin selles suhtes midagi selgitada.

Dempsey-Gibbons-Wills on poksiilma päevaküsimus praegu, mis juba tükk aega meeli rahutuks teeb. Võib olla on praegu-se põneva olukorra tekkimisel siiski süüdi suurel määral ettvõtjate rahalised huvid, kes intriige püüavad eriti teravaks ajada, et siis rahvast enam noota tõmmata. Kolm eeltoodud nime hakkavad iseenesest juba vanaks jääma, on kindel, et neil palju häid päevi enam ees ei ole. Kõla on neil enam laeima publiku hulgas, kuna kitsa-mas asjatundjate ringkonnas teised ni-med enam kostavad. Need on edukad ras-kekaallased Billy Stribling, Paul Berlen-bach, Jack Delaney, Jack Renault ja üle kõige läinud aastal üllatava spurdiga ker-

Shvede,
senine Läti raskekaalu poksimeister, jäi tänava
Vitolsi järel teiseks.

Mõningad poksi rekordid.

(1. lehekülje järg.)

ge-keskkaalu ilmameistriks tõusnud Mickey Walker. See on mees, kellele kõige paremat tulevikku ennustatakse ja Dempsey ja Benny Leonardi varju arvatakse jätvat. Tiitli võitis ta sarnaselt mehel kui Jack Britton, keda üheks suuremaks ringikunstnikuks peeti. 15 roundiga oli lõpp temale. Hiljuti kutsus Walker poolraskekaalu ilmameistri McTigue'i välja ja võitis tema suure kergusega, kuna teada on, et McTigue on Battling Siki võitja, kes omakord Carpentier knock-out lõi. Walker on üks löögivõimsamatest meestest üldse. 60-st senipeetud matshist on ta võitnud knock-outiga 21, punktidega 11, otsustamatult jäänud 21, kaotanud 2, loobunud 3 ja knock-out löödud 1 kord. Viimasega sai hakkama tema alguspäevil 1919. aastal Phil Delmont esimesel roundil. Mickey (Edward) Walker on sündinud 1901. aastal ja võistleb elukutselisena 1919. aastast saadik.

Esimene vanaaja suurpoksija oli Theagenes Greekas, kes võitis 450 aastat enne Kristust olümpia mängud. Ta oli võitnud üldse 1406 vastast.

Esimene poksimeister Inglismaal oli James Figg. 1719. aastal.

Esimene poksimäärustiku seadis kokku Jack Broughton Inglismaal 1743. aastal. Tema valmistas samuti esimese paari poksikinda.

Esimene poksimatsh Ameerikas peeti 1816. aastal Jacob Hyer'i ja Tim Beasley vahel. Võitis eelmise.

Kõige kestvam poksimatsh kinnastes, mis ilmas seni peetud, oli Andy Bowen ja Jack Burke vahel 6. aprillil 1893. a. New Orleans'is. Matsh kestis 110 roundi, ehk 7 tundi 19 minutit.

Kestvusrekordiks paljaste rusikatega poksis tuleb lugeda James Kelley ja Johnathan Smithi võitlust Melburnis, no-

1924. aasta Eesti Spordilehele ja väljavaated.

23. aprillil peeti Eesti spordi keskliidu korralist asemikkude kogu koosolekut. Üheks tähtsamaks päevakorra punktiks oli sel sportlaskonna häälekandja — Eesti Spordilehe küsimus. Leht töötab praegu kahjuks ikkagi puudujäägiga, mis kõigub 200.000 marga ümber aastas.

Keskliidu asemikkude poolt kaaluti kauris põhjalikult küsimust, kuidas oleks võimalik lehe tulusid-kulusid tasakaalu seada. Jalgpalliliidu asemikud püüdsid näidata, nagu oleks puudujääk tingitud mõningatest toimetamise vigadest ja liiga kallist tööjõust, kuid üldiselt ei leidnud need vaated poolehoidu. **Lehe sisuline külg tunnistati rahuldavaks ja märgiti tuntuvat edu sellest ajast arvates, kui leht nädalleheks muutus.** Aineline puudujäägi ainsaks põhjuseks leiti meie liiga väike ja kehv sportlaskond olevat, kes veel ei jõua oma häälekandjat täielikult üleval kanda. Iga-aastane lehetellijate juurekasv on umbes 150 inimest. Kuna ainelise tasakaalu saavutamiseks veel 500 tellijat tarvis läheks, arvati selleni praegusel olukorral kolme aasta pärast jõudvat. Lehe tellimishinna tõstmine ei oleks otstarbekohane, kuna see selle kättesaamise kooliõpilastele raskendaks. Otsustati ikka endiselt ka eeloleval

kujul välja anda. Toimetajale avaldati tänu senise ennatsalgava töö eest.

Huvitav on tuua mõningaid andmeid lehe tegevusest. Eesti Spordilehe kassa läbikäik oli 1924. aastal 816.729 marka, lehe trükkimiseks on kulutatud 584.160 marka, klisheede valmistamiseks 113.644 marka, ülesvõtteid, ja joonistusi ostetud 6.255 marga eest, palgasid makstud toimetusele 196.000 marka. Lehti oli 1. jaanuariks komisjoni peal müügil ja raha võlgnikudelt saada kokku 267.449 mk., võlgnikudele maksta 357.459 marka.

Kuigi lehe seisukord roosiline ei ole, ei ole ta ka sugugi katastroofiline. Meie praegustes kitsates majanduslikes oludes on täiesti loomulik nähtus, et kõik ajakirjad kahjuga töötavad. E. Spordilehe ilmumist õigustab alaliselt kasvav lugejate arv, kuna see mõnegi ajakirjaga praegu ümberpöörduvalt sünnib. **Kui Eesti sportlaskond ikka endiselt sümpaatia E. Spordilehele jagab, on kindel, et ühiste pingutustega peagi jõuame oma ainsa spordilehe sarnasele järjele tõsta, et ta täielikult ilma välistoeta püsida jõuab ja ajakõrgust lugemismaterjaali sportlaskonnale pakkuda suudab.**

Inglise jalgpallimehed Praagas.

(E. Spordilehe Praaga kaastööliselt.)

Suure põnevusega ootas terve Praaga jalgpallipublik lihvõttepühi, sest olid pidamisel suurejoonelised võistlused väljamaa klubidega. Nii olid Slaavia võõraks Inglise amatöörid ja nimelt mineva-aastane Londoni amatöörmeister Tuffnell Park. Kõige rohkem oli rahvas huvitatud ingllastest.

Esimese võistluse Praagas pidasid inglased Slaavia väljal Football Club Vrsovice'ga. Kuid oldi inglastes pettunud. Tagajärg tuli 3:0 Vrsovice kasuks. Vrsovice paistab praegu tüsedas vormis olevat. Rahvast oli kogunud 15.000 ümber.

Teine võistlus oli inglastel Slaaviaga, mis lõppes viigiga 4:4. Esimesel poolajal olid inglased ülekaalus ning võitsid 3:1. Teisel poolajal hakkas Slaavia suruma ja kui tagajärg 4:3 inglaste kasuks veel oli, sai Slaavia oma kasuks 11-meetri löögi, mis Slaaviale võimaluse andis mängu viigile viia. Inglased mängisid selle võistluse nelja uue mehega. Rahvast, kes esimesel inglaste väljaastumisel nendes pettus, oli seekord vära vähe ilmunud. Slaavia pole ikka veel paranenud, et ta nii hea oleks, nagu mõni aeg tagasi, mil ta kõiki oma vastaseid lõi suure ülekaaluga. S. B.

Järva murdmaajooksu esivõistlused

peetakse 10. mail Paides sealsete Järva poegade korraldusel. Väljapandud rändava auhinna, mida jäädavaks omandamiseks tuleb võita 3 aastat järjestikku või üldse 5 korda, võitis 1923. a. A. Seera ja 1924. a. R. Pulkspuu.

Järva nooruspäeva spordivõistlused peetakse 6.—8. juulil. Peale kergejõustiku on kavas jalgpalli- ja võimlemisvõistlused. Nk.

vembril 1855. See kestis 6 tundi 40 minutit.

Kiirusrekordi hoiab oma käes Battling Nelson, kes 5. aprillil 1902. a. lõi Harveys oma vastase William Rosneri 2 sekundiga knock-out.

Jack Dempsey kiirusrekordiks on 13-sekundiline võit Fred Fultoni üle New-Yorgis, 27. juulil 1918. a.

Kaksik-knockout juhtus Ameerikas kahe raskekaallase Wolgast-Riversi võitluses.

Kõige suurem (kasvu poolest) seni nähtud poksimeister on Charles Freeman, kelle pikkus oli 220 sentimeetrit ja kaalus 9 puuda 7 naela.

Kõige kergem poksimeister oli endine paberkaalu ilmameister Jimmy Wilde, kes harilikult kaalus 111 naela.

Kõige rohkem matshe on pidanud seni Abe Goldstein, kelle seljataga ümmarguselt neid 1000.

Kõige kauem on püsinud poksijatest vormis Jem Mace, nimelt 48 aastat, temale järgneb Bobby Dobbs 35 aastaga, Fitzsimmons 29 aastaga ja Dick Burge 26 aastaga.

Ilma ühegi kaotuseta lõpetas oma karjääri omaaegne kergekaalu ilmameister McAuliffe.

Kõige enam pealtvaatajaid on kogunud Firpo-Willardi matsh, ümmarguselt 100.000.

Suurima sissetuleku on annud Dempsey-Carpentier kohtamine, nimelt 1.626.580 dollarit (umb. 600.000.000 Emlk.).

Võrdlemisi kõige suurema tasu on saanud Dempsey, kes Firpo vastu 3 minutit 57 sekundi kestnud matshi eest teenis 450.000 dollarit (üle 160 miljoni Emlk.).

Georges Carpentier on olnud järgimööda kõigi kaalude meister Prantsusmaal. Ta algas kukk-kaaluga neljateistkümnenda aastast.

Jack Dempsey on oma vastastest 26 võitnud knock-outiga esimesel roundil.

Joe Jeanette oli matshis McVea vastu (Pariisis, 1907. a.) löödud 32 korda knock-down, kuid võitis lõpuks ometigi matshi.

200 jooksjat pealinna tänavatel.

Suure tänavjooksu võitis tapalane K. Laurson.

K. Laurson.

26. apr. peetud tänavjooks oli kavatsatud suure spordi-propaganda abinõuna. See ei läinud kuigi hästi korda, kuna pealinna tänavad olid vihmase ilma ja ka liialt hommikuse aja tõttu hõredad ja inimtüüri tänavate äärtel. Kust jooks läbi läks, puudus täiesti.

Seda ebaõnnestumist propaganda poolest kättis aga tänavjooksu enese veel suurem otsekoheselt sportline õnnestumine.

Loikudest kaetud Kalevi väljal oli startis seni nägematu hulk — 200 meest, kes L. Tõnsoni stardimärgi järele teele asusid maa müdinal. Jooksjate valdavaks enamuseks olid sõjaväe poolt väljapandud mehed, kes oma nooruse ülekeevusega kaasvõistlevaid meistreid miski ei pannud ja konkurentsi kogu jooksu kestvuselt suurepäraselt lahtisena hoidsid. See ilmutus ka tagajärjes, kus esimese kümne seas toreduskohti omandasid noored.

Neid noori jooksjaid nähes, võib julgelt kinnitada meil laialdase heade keskmajajooksjate materjali olemasolu.

Sõjavägi oma praeguse jooksjate hulga juures on meie jooksjate klassi suurendamisel rikkalik taimelava, mis aga kasvatust ja hooldust vajab. Oli palju looduspilsi, kes meistritega jõuküllaselt sammu pidasid. Tarvilik on aga sõjaväe poolt oma meeste tihedam võistlustulde saatmine, mis liikumist alaliselt elavana hoiab. Seni on meil sõjavägi oma võistlejate hulgaga esinenud igal hooajal ainult mõned üksikud korrad. Seda on aga meeste täieks arendamiseks vähe, kuna harval võistlemisel mehed ka küllalt treeningus ei piisi ja neile seda ehk ka küllaldaselt ei võimaldata.

Sõjaväel tuleb ikka kord üle saada oma erispordiklubide asutamisest, nagu see eriti Poolas igalpool, kus sõjaväe osad asuvad, sündinud. Seega võimaldatakse sõjaväe võistlejatele kõigist võistlustest osavõtt. Edasi pandaks siis täit rõhku meeste treeningule, kuna seega sport sõjaväes omale täie hoo sisse saaks.

Kaitseliit esitas seekord ainult kaks meeskonda, kuna osavõtt kaitseliidu poolt edaspidi peaks kaitseliidu laialdase organisatsiooni juures tulema paljukordselt suurem. On ju kaitseliidu üheks ta sihtidest just kehakultuur.

Spordiseltside distsipliinist ei annud head muljet asjaolu, et vähesedki ülesandud meeskonnad saju tõttu starti ei ilmunud.

Jooksukäik oli järgmine: Start oli k. 10.15 homm. jooksuga Kalevi väli —

Kaarli kirik — Kalev — Kaarli kirik — Kalevi väli. Osavõtjate arv, mis täpselt kindlaks tegemata, oli vähe alla kaheksaja. Jooks läheb lahti rüsinal. Tiisfeldt ja Laurson suudavad siiski kohe etteotsa pääseda. Viimaseks on Jüri Lossmann. Kui esimesed juba reaalkooli lähedal, on ta alles Kalevi aiast vast välja tulnud!

Kontrollpunkti juures mööduvad eesotsas Laurson ja Tiisfeldt. Kalevisse tagasi jõudmisel möödus Rebas Laursonist, kuna Tiisfeldt juba mõne mehe võrra maha oli jäänud. Teistkordsel ringil Kaarli kiriku juures veab mõne meetriga Pärnumaa rekordimees Jaanus, tema järel püsib Laurson. Kolmanda koha on juba suutnud vallutada Lossman. Samas pöördepunktis möödub Villemsonist Kalevi 2. meeskonna noor jalgpallimees Birkentak. Läheb mööda veel hulk tuntuid. Nii pioneerpataljoni all startiv Spordi värvavaht Tipner; siis 1923. a. hooaja väljapaistev mees Alsok, nüüd ka sõjaväelane; lõpupoole kõrgushüppaja Mihailov, Kalevi kaitsemaleva; veel lõpupoole jalgpallimees Kull, praegu sv. ühend. õppeasutuste aspirant. Jooksjate rida on lõpmatu pikk. Esimesed lähenevad juba Kalevi väljale finishi, kuna viimased on indiaanlaste reas alles vabadusplatsil.

Viimase ringil Kalevi väljal lööb Laurson 15 mt. Jaanusest järel olles viimast tempoga ja võidab jooksu samasuure edu maaga.

Tagajärjed: 1. K. Laurson. Tapa kaitseliidu malevkond, 17 min. 19,8 sek.; 2. kadett Jaanus, sõjav. ühend. õppeas., 17 min. 47 sek.; 3. Lossman, Kalevi kaitsemaleva, 17 min. 52,2 sek.; 4. kadett Talbach, sv. ühend. õppeas.; 5. Birkentak, Kalevi kaitsemaleva; 6. Villemson, Kalevi kaitsemaleva; 7. Rebas, 10. rügement; 8. Tiisfeldt, Kalev; 9. Jaanvaldt, tehniline malevkond; 10. Maasik, riigiteenijate spordiühing.

Meeskondadest tuli esimeseks sõjaväe ühendatud õppeasutuste 1. meeskond koosseisus kad. Jaanus, kad. Talbach, aspirant Michelson, kad. Nolk 48 (2+4+13+14+15) punktiga.

Kaitseliidu meeskondadest tuli esimeseks Kalevi kaitsemaleva meesk. koosseisus Lossman, Birkentak, Villemson, King, Seiler 90 (3+5+6+28+48) punktiga. Kalevi kaitsemaleva omandas sellega kaitseliidu Tall. maleva poolt väljapandud rändava auhinna, mida iädavaks omandamiseks tuleb veel tuleval aastal kaitsta.

Üksikutest meestest on väljapaistvana nimetada Jaanust. Tal on aga Lossmani arvates vigu jooksutehnikas, nii jookseb ta jalapöiad väljapoole, mis sammu raskendab ja lühendab. Seni täiesti tundmatu mehena näitas suurt jooksia andi kadett Talbach. Samuti oli üllatav jalgpallimehe Birkentakki edu. Neil meestel, kaasa arvatud Maasik, on eeldusi edukaks esinemiseks ka jooksurajal.

Meistrite lüüasaamise puhul on tähendada, et sarnase massilise osavõtuga jooksud ka mujal alati üllatusi annavad. Meistrijooksjad on siiski enam rajajooksu

spetsialistid, kelle tehnika nüüdsele sarnanenud juhuslikul ja raskel jooksu maal mõjule ei pääse ja noorte jõukülluse ees kapituleerib. Vanade meistrite saavutustest teenis täit hindamist Lossmani oma, kes talle lühikese 4½ klm. pikkuse maa juures — ja sedagi omale meelelahutusjooksuna võttes — hästi platseeris.

Killud jooksult.

Jooksuvõitja Karl Laurson ei ole tundmatu mees. Paljudelgi on mees ta esinemine 1923. a. esivõistlustel, kus ta 5000 mt-riis üllatavat paariringilist spurti näitas, Paali võitis ja meistriks tuli.

Nüüd treenerib ta jälle jooksu ja ilmus pühapäeva hommikul täies kaitseliitlase vormis Tapalt Tallinna. Nagu ta ise kinnitas, oli võit talle kergeks. Ta mõtelnud koguni, et tuleb veel kord ümber Kaarli kiriku jooksta.

Vana jooksumeister Nuuter, kes ka kaasa jooksma pidi, jäi aga hiljaks ja jõudis väljale alles siis, kui võitja finishi jõudis.

— Hee-hee, vana kala!, sõnas Nuuter äkitselt, kui ta Laursoni finishi järele nägi. Selle hüüde põhjuseks olid Laursoni porist kaetud paljad jalad. Nimelt leidis Nuuter, et Laurson „vana kala“ kavalusega paljasjalgsena jooksis. Ka gummikingad libiseda porisel pinnal, nagu see pühapäev oli. Kõige kindlam olla sarnasel korral aga palja jalu, mil suur varvas end porisse pressib ja selle tõttu enam mingi libisemine võimalik ei ole! — See oli Nuuteri arvamine, kuna „paljasjalgsuse“ tõsiseks põhjuseks oli, et Laursonil jooksuringad puudusid ja tal nende hankimine võistlustpäeval enam ei õnnestanud.

Laurson tahab tänavu Tallinnas veel korraldada võistelda. Ta sihiks on võita maad 1500—10.000 mt. See on ligikaudu sama, mida Tiisfeldt läinud aastal tegi.

Laurson õpib Tapa gümnaasiumis, mille varsti lõpetab. Ta käib ühel hoobil koolis ja treenerib ka sellega. Nimelt elab ta Tapalt 6½ km. eemal ja peab tahes või tahtmata selle maa iga hommiku ja lõuna katma.

Paremaks jooksurajaks Tapal olevat raudteeliin ja mööda selle liipreid katvat Laurson 1500 mt. ajaga 4:20!

Pöördepunkti kontrolööridel Kaarli kiriku juures oli täita täiesti tänamatu ülesanne: märkida möödivate numbraid. Kontroleerivas koosseisus oli 6 meest, kellest 2 numbrid hüüdsid ja 4 märkisid. Jooksjad tulid aga sarnase massina, et märkimine pea võimatuks sai. Paiguti tekkis ummistus jooksjatest, kes peatuma jäid, kättega vastu rindu löid ja oma numbrid hõikasid. Kui esimene ring läbi oli, siis selgus, et tegeliku kaheksaja jooksja asemel oli kontrollpaberite järele möödunud ainult 41! Teisel ringil oli lugu parem: jõuti märkida 99 jooksjat seega juba 50 protsenti.

Charles Hoffi olümpiamuljed.

2.

Kolombi staadionis suurepärase keskmaajooksjate hulgas.

Kõigil oli eelarvamine, et inglase Stallard olümpiaadil suuri asju korda saadab. Juba aasta enne olümpiaadi oldi kindel, et Stallard Inglise suurim mees on keskmaajooksudes. Kuid lugu läks tegelikult nii, nagu seda sagedasti ennegi Inglismaal on juhtunud — suured mehed ei kuuluta aastaid enne oma tulekut ette, nad tõusevad üle öö. Inglased uskusid siiski Stallardisse kuni viimase silmapilguni, ja isegi niivõrd, et niisugune mees kui Lowe, kes eelmisel aastal hulga jookse hiilgavalt võitnud, õige väikse tähelepanu osaliseks sai ja võistlusse saadeti ainult Stallardi toetamiseks, et 800 mtr. võitu Inglismaale kindlustada.

Stallard aga ise kahtles siiski oma võimist ja 1924. aasta Inglise esivõistluste järel väljendas ta, et Lowe see mees on, kes 800 mtr. jooksu võidab, kui võit üldse Inglismaale langeb. Lugu kujunes Stallardi ennustuse kohaselt.

Stallard on iseenesest kõrgeimat klassi jooksjatüüp ja oskab nii kui vaevalt keegi teine oma jõudu viimase hingetõmbeni mängu panna. Iga jooksu järele Pariisis, kus võidul vähegi tähtsust oli, oli ta täielikult „valmis“. Ta jooksulaad ei ole siiski küllalt ratsionaalne, käeliigutused on nõrgad ja puusad ei ole küllalt liikuvad, ta jookseb tüübilist inglise jooksu. Keegi ei saa tõendada, et inglased ajaga sammu peavad, kui see puutub spordi tehnikasse. Nad on ülirikonservatiivsed siin. Kuid jook on rahvussport Inglismaal, nagu uisu- ja suusasport Norras, ja suured inglise jooksjad sünnivad juba jooksjatena ilmale, jooksumuskulatuur on juba olemas, kuna teised peavad selle alles omale arendama.

Liddell oli kolmas Inglise jooksumeister. Ta on veel suuremal määral ürgjooksja kui kaks eelnimetatud, ilma et vähematki jooksuviisi üle pead murda, jookseb ta vägevalt. Teadagi on tal pea liiga kuklasse heidetud, selle läbi muutub kätetöö kohmetuks ja raskeks, kuid jooksumõõn on tal sedavõrd loomulik ja vaba, et sel, kes teda jooksmas on näinud, ei pruugi sugugi ta fenomenaalsete aegade üle imestada.

Liddell ei võitnud 400 mtr. mitte üksi selletõttu, et ta kõige kiirem mees oli, vaid suuremal määral oma hiigla vastupidavuse tõttu. Tema oli, kes kolm eeljooksu kõige paremini välja kannatas. Mees nagu Imbach oleks võinud sama häid shansse võitmiseks omada, kui finaali esimesel päeval ilma eeljooksudeta oleks olnud. Imbach ise seletas kõigile, kes teda ilmarekordi puhul gratuleerisid, et tal jooksu võitmiseks mingid väljavaated ei olla. Oli peale Imbachi veel teisigi, kes kolme eeljooksu järel täielikult kokkuvarisenud olid. Ka jooksuviisi ehitusel oli 400 meetris, nagu 100 ja 200 ülisuur tähtsus. Tugeva jalatõukega mehed olid jälle halvas seisukorras, kuna teekamar maratoni tribüüni ees oli veel murduvam kui 100 mtr. jooksuviis. Kui 200 meetrit ei oleks jookstud poole kurvega ja 400 meetrit ühe kurvega, ei oleks kunagi nii häid aegu saavutatud.

800 mtr. jooksu võitjat õppisin ma mitmes eeljooksus, kus meie koos startisime, isiklikult tundma. Minu arvates seisis te-

ma peatugevus selles, et ta kiirelt ja järsult oskas tempot muuta, kui seda tarvis oli. Sellega päästis Lowe Inglise au 800 mtr. jooksus. Ta jooksuviisil oli ülilkerge, kuid kätetöö sama halb, kui Stallardil.

800 mtr. on maa, mis nõuab suurimat vilumist, otsustusvõimet, kui tarvis isegi toorust, ja tehnikat, kuna ta lühim jooksumaa on jooksupöörde jagamata jooksupöördega. Ta nõuab tugevas konkurentsisis töelikkude 100 mtr. starti, kui tahetakse head seisukohta esimesel kurvel omandada. Kui kõik jooksjad stardist väljaminees jooksupöörde sisemise serva poole tormavad, on parim juhused loomupärasest ettevaatamatust ja toorust kasutada. Head poksijad jõuavad igatahes siin edasi, ükski kohtunik ei saa rabelevas inimhunikus neid takistada. See tuleb ju nii kogemata, et vastasele jalga ette pannakse või kanna peale astutakse. Ükski määrus ei aita siin midagi. Sarnaseid trikke õpitakse ikka kõige paremini olümpiaadil tundma. Seal õpitakse kuidas küünarnukkidega peab töötama, õpitakse kuidas juhtimist oma kätte võtta, ilma et teistele võimalust anda edasipääsmiseks. Ameeriklased on suured meistrid selles. Oma vilumuse on nad omandanud sisevõistluste kitsatelt radadelt. Kuid ka inglased tunnevad seda kunsti hästi.

Pariisi olümpiaadi 800 mtr. jooks näitas kujukalt, nagu mujal varemaltki on võidud tähele panna, et jooksu aeg täielikult esimesest ringist oleneb. Pariisis oli 400 mtr. vaheaeg 53 sekundi. Võib arvata, et sarnase esimese poole järele igasugune võimalus röövitakse vastastest mööda pressimiseks, pealegi kui kaasvõistlejad oma tempot lõdvemaks ei lase ja kõigiti sind möödaminemast takistavad. Lowe suutis seda siiski.

Nurmi pühitses 1500 meetris kerge võidu. Oleks aga saatus nii tahtnud, et ta 5000 meetrit oleks pidanud enne jooksmat ja siis poole tunni pärast 1500 meetrit, ei oleks ta viimast kunsti võitnud. Sest 5000 mtr. järel ei oleks tal jatkunud enam kuidagi sedavõrd kiirust, et neid metsikuid spurte jooksu kestvul välja kannatada, mis vahetaval hetkel võeti. Ka Nurmi ei oleks suutnud seda. Kuidas Nurmil oleks 800 meetris käsi käinud, ei tea, arvamisel on siin lahkiminevad. Mina isiklikult arvan, et Nurmi küllalt sprinter ei ole, et Pariisi 800 mtr. võita. Juba 1500 mtr. stardis suruti ta tahaplaanile, seda hullem oleks olnud see talle 800 meetris, sest siin alustati 100 meetri tempoga. Ja oleks ta kord taha, ei oleks ta juhtimist esimesel ringil oma kätte suutnud võita, oleks ta kindlasti kaotanud, kuna iga jooksjaga oleks oma viimase välja pannud, et kuulust Nurmit möödaminemast takistada.

Ameeriklased ei saavutanud seda, mida neilt oodati. Ameerikal ei olnud ühtegi väljapaistvat 800 mtr. meest. Nad kahjatsid, et olümpiaad nii hilja peeti, kuna neil juba kurnav hooaeg oli seljataga. Kuid see on ometigi individuaalne asi, kuivõrd sagedasti enne olümpiaadi võisteldi. Halvem on olukord põhjamaalastel, kel liiga väheks jääb aega enne olümpiaadi treenerida. Põhjamaalastele oleks kasulik, et olümpiaad tulevikus üks kuu hiljem peetaks.

Döbler,

Saksa naismeister pikamaa ujumises.

Üks neeger Paddocki ilmarekordi korranud.

Londoni Times teatab, et Briti Ida-Aafrikas peetud pärismaalaste kergejõustiku võistlustel on egaliseeritud Paddocki ilmarekord 220 yardi jooksus. Nimelt on neegerjooksja Ovinio katnud 220 yardi ajaga 20,8 sek., mille juures aeg täpselt võetud. Mees ei ole seni kuigi palju jooksu treenerinud, kuna ka Aafrika jooksurada palju halvem on kui Ameerika omad, millel Paddock ilmarekordi püstitanud.

Bostoni maratonijooks

peeti 18. aprillil. Võitjaks tuli ameeriklane Mellor ajaga 2 tundi 33 min. 00,6 sek. Läänudaastane võitja Clarence de Mar, Pariisi kolmas mees, jäi teiseks. Samuti said liitja Frank Zuna ja soomlane Kyrönen.

Monte-Karlos

12. ja 13. apr. peetud võistlustel võitis 10 km. paigavahejooksu itaallane Speroni. Teine oli itaallane Bertini, kolmas Signoret, neljas prantslane Guillemot.

5.000 mt. jooksu võitis Guillemot ajaga 15:42, kuna ta peakonkurent Speroni katkestas.

Prantslased Itaalias liia saanud.

Ateenast tagasi pööranud Pariisi Stade Français kergejõustiku meeskond võistles kojusõidul Itaalias Bolognas sealse Virtus'e vastu.

Tagajärjed: 100 mt. — 1. Rousseau, Pr., 11:0; 800 mt. — 1. Paillard, Pr., 2:02; 5.000 mt. — Liipi, It., 16:15; oda — 1. Palmieri, It., 50,86 mt.; kaugus — 1. Tommasi, Itaalia, 6,84; kõrgus — 1. Lewden, Pr., 1,84.

Üldiseks võitjaks tuli Virtus 37 punktiga Stade Français 35 vastu.

Läti — Eesti maavõistlus poksis ja tõstmises.

Läti meeskond esineb tugevas koosseisus.

Reedest kuni pühapäevani korraldab Ekraveliit maavõistluse Lätiga poksis ja tõstmises, mis enesest raskejõustiku maavõistluse finaali-osa kujutab, kuna maadlusmaavõistlus teatavasti märtsikuus Riias peeti. Eelseisvad võistlused on oma valitud konkurentide ja suure ettevalmistuse tõttu tõelikud suurvõistlused, mida meil õige hiarva näha saab. Peahuvi koondub muidugi poksile, kuid ka tõstemaavõistlus pakub kahtlemata mõnegi pineva momenti.

Poksvõistlustel jagunevad võistlejad järgmiselt kaaludesse:

Paberkaalus — Kraucs ja Hermans, Läti; Veitmann ja Baumann, Eesti.

Kukkkaalus — Grappe ja Pape, Läti; Leiger ja Laubert, Eesti.

Sulgkaalus ei ole lätlased esitanud ühtki võistlejat, kuna esivõistlused neil oma maa paremate kohta mingit selgust ei ole annud. On tõenäolik, et nad seda kaalu siiski ilma esitajateta ei jäta, vaid need alles viimasel momendil teatavaks teevad. Ka Eestil ei ole sulgkaalu mees- tega õnne, kaks paremat meest Luts ja Eilmann ei saa kumbki võistelda. Tuleb välia panna reservid Viikberg ja Saasepp.

Kergekaalus on lätlastel tüsedaks meheks Gutmans, kellel suur populaarsus olemas. Teiseks Läti esitajaks on Grasis. Eesti paneb välja Einmanni ja Lilenderi. Gutmans—Einmanni kohtamine on üks võistluste suurematest.

Kergekeskkalaalus — Jankovskis ja Leishkalns, Läti; Palm ja Parts, Eesti. Palmil, kes hiljuti Soomes võite pühitses, on igatahes tugev töö ees Jankovskiga.

Keskkaalus on Lätil väljas Fröhlichis ja Uрга, meil Greenbaum. Kuuskmann. Läti lehed panevad eriti suuri lootusi Fröhlichisi peale, kes viimasel ajal suurelt edenenud. Greenbaum ei näi selle vastu oma parimas vormis olevat.

Poolraskekaal pakub vist võistluste kõvema konkurentsi. Heince, Läti poksi- iidol, oma kodumaal seni võitmatu mees, kukub meie Klausneriga kokku. Need on kaks kõva kivi. Kuid väärilised on nende tasapinnal Shurins ja Tamberg. On ülliraske selle kaalus midagi ennustada.

Raskekaalu matshe saab Tallinn nüüd esmakordselt näha. Ja igatahes hea kvaliteediga. Lätlastel on välia panna 110-kiloline hiiglane Vitols ja läinudaastane meister Shvede. Eestlastel on aga sarnane tüse mees, nagu Kukk, kes välismaadel rohkeid võite pühitsenud, kuid kodumaal seni kordagi ei ole esinenud. Stolzen, kes harilikult poolraskekaalu mees, esineb nüüd 80-kilolisena raskes kaalus.

Lätlased loodavad, et nad poksis üldiselt võidavad, kuid sarnase eelteadmise- ga meie poksi- ja tõstmises tulde ei lähe.

Tõstmises on meeskonnad moodustatud järgmiselt:

Sulgkaal — Kortlaus ja Sternats, Läti; Kask ja Rihmann, Eesti. Meie sulgkaallased peaksid hõlpsalt võidu koju tooma.

Kergekaal — Perkons ja Askevics, Läti; Noormägi ja võimaluse korral Oley, Eesti.

Knock-out'i elamuste graafiline kujutus.

Kõik keerleb ja pöörleb ümber- ringi, kusagil löövad kellad ja piksena kõmab vahekohtuniku hääl. Pea pillub tuhandeid ädemeid ja teeb ülejoulisi pingusi tõusmiseks, kuid keha on kui liimitud põranda külge ja jalad osutuvad jõuetuks. Vastase rusikad näivad 10 puudalistenä.

Keskkaal — Rauska, Ozolinsh, Läti; Kikas, Milder, Eesti. Siin on lätlastel tugevaim esitus. On võimalik, et meie mehed siin kaotavad.

Poolraskekaal — Reichmans, Läti; Mändmets, Eesti. On võimalik, et ka Hallap, kes hiljuti pulmapidu pühitses, Võrumaalt korra- aks Tallinna sõidab.

Raskekaalus on ainult kaks meest — Leilands, Läti ja Raag, Eesti, kuid selle eest tüsedat. Võistlus kujuneb nende kahe vahel kõige ühejoulisem.

On tõenäolik, et Eesti tõstmises väikse ülekaaluga võitjaks tuleb. Kuigi lätlased peaksid poksi võitma, peaksime meie ometigi punktide ülekaaluga maadluses ja tõstmises üldiseks võitjaks tulema. Punktide vahekord maadluses oli teatavasti meie kasuks 21:15, kui ole-

Uus spordi keskliidu juhatus

on ametid jaotanud järgmiselt: esimees L. Tõnson, 1. abi dr. M. Püümann, 2. abi Joh. Sonin, kirjatöimetaja Joh. Vilemson, abi major V. Fiskar, laekahoidja B. Abrams, abi G. Võntso, raamatukoguhoidja leitn. E. Lepp, varahoidja Jul. Reinans.

Kultuurkapitaali kehakultuuri sihtkapitaali valitsusesse valiti spordi keskliidu esitajateks: L. Tõnson, dr. M. Püümann ja J. Sonin.

V.-s. Spordi peakoosolek

peeti 27. aprillil. Seltsi uude juhatusesse valiti: G. Võntso, kindral P. Lill, V. Püri, A. Miller, H. Reivas, A. Frey, Tang, A. Teimann, A. Raudsepp. Neist said valimisel G. Võntso ja kindral P. Lill kõige enam häali.

Seltsi esitajateks Ekraveliitu valiti: R. Saulmann, A. Miller, H. Paal; jalgpalliliitu — H. Roost, G. Vain, H. Rutopõld; talispordiliitu — G. Võntso, R. Saulmann, H. Paal; käsipalli- liitu — Mast, Saulmann, Silvester.

Eesti jalgpalliliidu aastaraamat.

Lähematel päevadel ilmub trükist teine Eesti jalgpalliliidu aastaraamat. Esimene ilmus läinud aastal. Kuna esimene vast kõiki nõudeid ei rahuldanud, mida sarnase aastaraamatu vastu seatakse, tuleb tänavust märksa enam kordalainuks pidada. Aastaraamat on juba võrdlemisi kogukaks pai-

lame, et lätlased poksis umbes 27:21 võidavad ja tõstmises kaotavad meile 13:15, peaksime meie üldiselt vähemalt 2 punktiga võitma.

sunud, sisaldab rohkelt statistilisi andmeid rahvusvahelisest jalgpallielust kui ka võrdlemisi täielikku materiaali kodumaa jalgpallispordist. Teksti elustab hulk ülesvõtteid Eesti jalgpallispordi tegelastest, meistermeeskondadest, parematest provintsi meeskondadest jne. Lõpuosas on toodud veel Eesti jalgpalliliidu määrustik, jalgpallivõistluste registreerimise kord jalgpalli liidus, meistri märgi statuut, jalgpalliliidu liikmete nimestik ja muud, mis aastaraamatu kõigile jalgpallispordi sõpradele tarvilikuks käsiraamatuks teevad. 96-leheküljelise raamatu hind on kõigest 50 marka, nii et ta kõigile kättesaadav tohiks olla. Aastaraamat väärrib, et teda soovitada.

Teadagi, leidub temas mõningaid vigu ja ebatäpsusi, kuid need on sedavõrd väikesed, et nad varju ei jäta raamatu positiivset külge. Statistikas peab keel täpne ja lause lühidane ja kokkusurutud olema, kuid ta peab ühtlasi täielikult väljendama mõtet, mida temasse pandud. Seda ei ole igakord aastaraamatus, näit. kirjutatakse esimese Soome-Eesti maavõistluse kohta: „Võitis Soome suure ülekaaluga 6:0, kuid tagajärg oleks pidanud veel suurem olema“. Miks ta suurem oleks pidanud olema, ei ole teada, kuid võib oletada, et see meeskondade jõudude vahetada või mängu ilmet hinnates nii oleks pidanud olema. Pikemalt ei taha niisuguste väiksuste juures peatuda, vaid ühineme väljaandjate arvamisega, et aasta-aastalt jalgpalliliidu aastaraamatu sisu paraneb.

Friedenreich,

praegu Euroopas võistlusreisil oleva Brasiilia meistermeeskonna Club Athletico Paulistano väljapaistvam mängija. Teda peetakse kui mitte maailma, siis aga Lõuna-Ameerika parimaks tsentrforwardiks. Uruguailaste, argentiinlaste ja tshiillaste poolt on talle hüüdnimeks antud „El Tigro“ — tiiger, mis tema kardetavusest vastastele ettekujutust peab andma. Friedenreich on 30 a. vana ja paljukordne Brasiilia internatsionaal.

Kirjad Leedust.

Leedu jalgpalliklassi uus tõus. — Eesti-Leedu maavõistluse kiisimus. — Kalevi võistlusreis Kaunasesse.

Kaunases kirjutab seal elutsev E. Spordilehe sõber Joh. Holsmann meile järgmist:

18. apr. algas Kaunases jalgpalli esivõistluste kevadine ring. Esimestena kohitasid praegune Leedu meister Kovas ja Makabi, mis lõppes 2:0 esimese võiduks. 19. apr. oli võistlus Leedu vanameistri LFLS-i ja KSK vahel. Mäng oli üks ägedamatest, mis Kaunases nähtud. Tulemus oli KSK võiduks 4:3 (3:1). Nurgalöögid 0:12.

Üldiselt on jalgpall Kaunases palju edenunud. Välja arvata tuleb vast Makabi meeskonda, kelle mängijatest mitmed tüliõpilased praegu Viinis. Kuulu järele saab Makabi ka selleks hooajaks treeneriks Gould'i Viini Hakoahist.

Siin olevate teadete järele ei paista aga meie väljavaated kuigi roosilised, mis kurb nähtus oleks. Tahaks siiski loota, et kodumaa seltsid kõiki võimalusi tarvitaks läinudaastaste kaotuste tasumiseks. Selleks edu!
Joh. Holsmann.

Seda kirja täiendab E. Spordilehe Leedu kaastöölise S. Garbatshauskase alljärgnev Leedu sündmuste aruanne meie lugejatele.

Sõprusvõistlustel võitis LFLS Kovas'e 3:0 ja KSK — Makabi 2:1. Peale neid võistlusi oli LFLS Riias, missuguste võistluste resultaadid teada.

Kovas tegi reisi Klaipedasse (Mee-meli) ja võitis seal meistrivõistluste finalist Sportverein Memeli 2:1 ja 3:1.

Käesoleval hooajal võtab Kaunase ringkonnas esivõistlustest osa 25 meeskonda, kuna see arv läinud aastal oli 16. 3. ja 4. mail oodatakse Kaunasesse Kalevit. Loodetakse selle külaskäigu suure edu peale, kuna Kalev tänavu on pealegi esimeseks välismeeskonnaks Kaunases. Kalev mängib 3. mail LFLS-i ja 4. mail meistermeeskonna Kovase vastu. —S. G.

Nagu ülemistest ridadest näha, teeb Leedu jalgpall suuri edusamme. See tahab meile ka tänavu Eesti-Leedu maavõistluse teha kõvaks pähkliks, mille kallale

TJK kõva heitlus Riias.

Kuidas kaotas TJK Läti meister RFK-le 1:3.

E. Spordilehele kirjutab sellest TJK meeskonna juht M. Müller järgmist:

TJK meeskond võistles 26. apr. Riias sealse jalgpalliklubi (RFK) meeskonnaga. Võistlus peeti sõjaväe eeskujulikul rohuväljal. RFK oli Läti meistrina väljale meelitanud 2.000-nde pealtvaataja ümber. Võistlus läks läbi ägedas tempos, mille tõttu ta pealtvaatajatele täit huvi pakkuv oli. Kohe mängu algul alustas TJK kõva surumist ja 12. minutil õnnestub paremsisemisel E. Pöder'il Kokamäe söödust palli 15 mt. pealt püüdmatult riialaste võrku saata. See mõjus lätlaste peale nähtavasti ülespiitsutatavalt ja juba ühe minuti järele tasuti värav: pall sattus võrku rüselemisest vära vaes. 20. minutil on Jürgenson karistusallas löögivalmis, kuid paisatakse ühes Pöderiga suurekogulise Ashmansi poolt pikali. Selle juures saab Jürgenson kõva saapahoobi näkku. Rohke verejooksu tõttu suust ja ninast on ta sunnitud väljalt lahkuma. Üle kümne minuti mängib TJK 10 mehega. Poolaeg lõpeb lahtise mängu juures 1:1.

Teisel poolajal ei suuda Jürgenson saadud vigastuse tõttu enam korralikult juhtida liini, mille tõttu TJK kaitsel palju tööd tekib. Lätlased teevad kõva surumist ja 2 korda viiakse pall TJK võrgust keskele. Lööjateks olid Taurinsh ja E. Barda. Kümme lõpuminuti surub TJK, kuid tormajate saamatuse tõttu ei saavuta mingit tagajärge. Mäng lõpeb RFK teenitud võiduga 3:1.

Meeskonnad olid: **TJK:** Kürbis — A. Silber, O. Silber — Kilmberg, Tomingas, Sepp — Vinter, E. Pöder, Jürgenson (kapt.), Aljas, Kokamägi. **RFK:** Jurgens — Ashmans, Rogge — Rose, R. Barda (kapt.), Sokolovs — Abrams, Taurinsh, E. Barda, A. Barda, Pavlovs.

Kuna riialaste terve meeskond võrdsesti hästi mängis, ei või seda TJK kohta ütelda. Jäi mulje, et klubi kaitses kõrgemal seisab oma tormajate liinist. Viimasel puudub koosmäng oma vahel kui ka poolkaitsesega. Edu saavutab ajajateliin üksikmänguga, seda aga meeste füüsilise nõrkuse

tarvilliku ettevalmistuseta asudes veel kord hambaid võib murda. Siiski tohiks Kalevi nüüdse Kaunase reisi tulemused olla teatavaks uueks selgituseks Eesti-Leedu jalgpalli võimetesse.

Läti sündmused.

Jalgpalliresultaadid: 19. apr. peetud sõprusvõistlus Union-Amatiens andis resultaadiks 2:2 (1:1) RFK (Rigas futbola klubs) võitis tugevalt ASK (Armijas sp. kl.) 5:1 (0:1). Hakoah, 2. klassi meister, võitis LUSB (L. U. Akademiska sp. b.) 3:1 (1:0) IKS (NMKÜ) — LSB (Latvijas sporta biedriba) 4:1 (4:1).

Kaiservald ja Makabi on omale muretsevad treeneri, inglase Walter Wilson'i. Ta saab palka 40 naelsterlingi kuus ilma õiguseta teisi meeskondi treenerida. Ka LSB peab läbirääkimisi omale Inglise treeneri muretsemiseks.

Spordiajakirju ilmus Lätis seni kaks: Sports Zurnals Ad. Plumi toimetusel ja Sports kapt. J. Redlichi toimetusel. Nüüd on lehed ühinenud ja Lätis ilmub praegu Sports ükski.

Murdmaajooksu 8 km. pikkuse

tõttu ainult harva. Kõige selle tõttu lasub pearaskus kaitsse ja poolkaitsse peal. On aga selge, et ka hea kaitsse vastava edurivi puudusel mängu üleval ei suuda hoida.

Vennad Silberid kaitsjatena ja Kürbis väravahoidjana olid TJK väljapaistvamad mehed. Kürbis tegi nohkeid hästi arvestatud väljajookse ja hiiugas mõnel korral hüpetega palli järgi jalgade rägastikku. Vendadel Silberitel tuli loobuda ofsaidi taktikast, sest kohtunik Busarov (LSB) ei suutnud kuidagi õigel ajal vihistada, mille tõttu vend Otto tihti pahandas ja härrale kohtunikule ofsaidi algõpetust jagas. Läti liinimees arvas oma kohuse olevat TJK ajajate igal lähenemisel Läti väravale kollase lipuga metsikult vehkida, sealjuures sügava bassiga midagi ofsaidist hiiudes. Ta tegevus oli pealtvaatajatele üpris meeldiv, kuid kui kohtunik igakord liinimehe vehkimist ei sanktsioneerinud, sai publik pahaseks. Iga kord Riias jalgpallivõistlusel viibides võib näha, kuidas seal rahva ergutusksisa oma mängijatele hoogu annab. Mängijad satuvad marru. Nii löödi seekord üldse 5 korda pall TJK võrku, sellest 2 korda ofsaidist. Kisa oli sedavõrd suur, et ofsaidi viilet kuulda ei olnud. Ja kui pall tsentrisse viimise asemel määrustekohaselt ofsaidi väljalöömiseks asetati, siis tõusis lärm veel suuremaks.

Meil kombeks saanud ja mõnelt poolt ainsana viisakaks peetav tumm pealtvaatamine publiku poolt on suur eksitus ja peaks tingimata kaduma. Oma meeskonna ergutamist pealtvaatajate poolt võiks hinnata 1—2 eduvärvaga. Arusaadavalt ei tohi aga võistluskisa kujuneda mõnitamiseks vastase üle. Samuti peaks lubatama igasuguseid riistapuid, „tehnilisi abinõusid“ lärmi tegemiseks. Mõne üksiku nõrganärvilise pealtvaataja võimalik ärajäämine ei teeks suurt kahju. Ergutusksisale kui tähtsale faktorile tuleb meil vabadust anda.

Vastuvõtmine RFK poolt oli nagu alati eeskujulik.

võistlusmaaga võitis Erdmann, LUASB, 30:10,1. Junioride 4 km. pikkuse murdmaa võitis Tobis, ASK, 15:33,4 ja algajate jooksu Petkevitsch, JKS, 15:05,8.

Motmillers ja Zimmermans treenerivad Berliini suure tänavajooksu vastu. Treenigul katsid nad 22,5 km. ajaga 1 tund 29 min.

Poksiesivõistlused andsid järgmisi tagajärgi: kärbeskaalus — 1. Kraucs, JKS; 2. Hermans, LNJS; kukk-kaal — 1. Grape, Liibavi LNJS; 2. Pape; sulgkaalus oli 2 osavõtjat, kes mõlemad diskvalifitseeriti; kergekaalus — 1. Gutmans, RPDSK; 2. Grasis, JKS; kerge-keskk. — 1. Jankovskis, JKS; 2. Leishkalns, JKS; keskkaal — 1. Froelich, Union; 2. Urga, 1. JSB; poolraskek. — 1. Heinze, Krauze; 2. Shurinsch, Krauze; raskekaal — 1. Hugo Vitols, Mars; 2. Shvede ASK. Neist kaalub Vitols 110 kg. Shvede selle vastu 82,5 kg. Shvede, kes läinudaastane meister, andis 3. roundil alla.

Froelich võitis keskkaalus Zvicevics'i, kuna finaali pääsesid ainult võitjad, jäi Zvicevics kohata. Ad. Plum.

Jalgpalliliit tahab uruguailasi Eesti hankida.

Viimases E. Spordilehes teatasime, et uruguailased tulevad Poola võistlema ja soovitasime meie jalgpalliliidule katset teha, kas ei saaks olümpiameistreid ka Eestituua. Nüüd on jalgpalliliit selleks otsustanud samme astuda ja teadete saamiseks pööranud Poola. Arvame siiski, et poolakatel uruguailaste võistlusreisi kava kohta küllalt teateid arvatavasti ei ole ja viljakam oleks pöörata Pariisi, kus uruguailastel alaline esitus.

Peale selle tahab jalgpalliliit Tallinna kutsuda Itaalia, Austria ja Saksa rahvusmeeskonna, kes suvel võistlevad Stokholmis Rootsi vastu. Kuivõrd need sammud tagajärge annavad, see selgub hiljemalt.

Jalgpallitreeneri asjus

on jalgpalliliit neil päevil ettepaneku saanud Ungarist. Treeneri kandidaadiks on Nagy Ferenc, kes soovituskirja andmetel mänginud 12 aastat Ungari kuulsas meistermeeskonnas MTK-s ja 8-kordne Ungari internatsionaal. Mees on praegu 40 a. vana ja treenerina tegutsenud Saksas ja Shveitsis.

Eestkätt on sel treeneril üks ja suur viga. Nimelt nõuab ta meie olude kohta kolossaalset palka: 200 dollarit kuus, peale selle prii reis, korter ja elukinnitus!

Jalgpalliliit olla nõus maksma 100 dollarit. Läbirääkimisi jätkab liit telegraafiteel.

Poola

on Eestiga tänavu nõus pidama maavõistlust. See leiaks aset Tallinnas. Kirjas jalgpalliliidule teatab Poola liit, et Viini „Sport-Tagblatt“is ilmunud teade, nagu loobuks Poola võistlustest teiste Balti riikidega, on „näpust välja imetud“. Maavõistlus Poolaga leiaks aset augustis või septembris.

Läti

ei pea omale vastuvõetavaks meie jalgpalliliidu poolt maavõistluse pidamiseks esitatud tähtpäeva juunis. Nimelt kavatsavad lätlased omale selleks ajaks hankida Saksa rahvusmeeskonna. Nagu sellest näha on naabermaal samuti nagu meie liidulgi kõrgelennulised plaanid maavõistluste pidamiseks jalgpalli suurriikidega.

Uueks Eesti-Läti maavõistluse tähtpäevaks on meie liit naabrile esitanud 22. juuli.

Kalevi Läti ja Leedu reis.

Kalevi jalgpallimeeskond on asunud oma esimesele võistlusreisile välismaile. 30. apr. võistleb Kalev Riias sealse JKS-i (NMKÜ) ja 1. mail Läti 2. klassi meistri Halkoah'i meeskonnaga. Neist peetakse JKS-i praegu ainukeseks kõvaks konkurendiks Riia jalgpalliklubile, mis JKS-i meeskonna mänguvõime kohta tuse attestatsioon. Samuti on ka Halkoah Riias hea kuulsusega meeskond, kuna ta end koguni valmistavat võitmiseks Kalevi üle.

Kaunases võistleb Kalev LFLS-i ja Kovas'ega.

Kalevi meeskond sõitis teele 15-ne mängijaga. Meeskonna kapteniks täna-

E. Spordilehe maleosakond.

Tallinna Eesti Maleseltsi häälekandja.

Tegev toimetaja J. Türn.

Nr. 17 (23), 29. aprillil 1925.

Ringvaade.

Tallinn. Matshis TEMS — Turu on järgmised käigud tehtud:
mäng nr. 1: 5. ... R b8—c6 6. Oc1—f4.
„ nr. 2: 4. Rg1—e2 Of8—g7.

Iga-aastane klubidevaheline matsh TEMS — Saksa selts tuleb 3. ja 5. mail pidamisele. Esimene voor mängitakse TEMS-i ruumes Estoonias, teine voor — Mustapeade klubis. Algus vastavalt kell 7.30 ja kell 8. TEMS-i meeskond on järgmine: 1. Türn, 2. Rinne, 3. Israel, 4. Friedemann, 5. Feldt, 6. Raudvere, 7. prof. Th. Lemba, 8. Karukäpp ja varuks 9. Sepp ja 10. Kerup.

Siinkohal olgu tähendatud, et endistel võistlustel on võitjaks tulnud TEMS 3 korda ja Saksa selts 1 kord. Tänavune võistlus on viies. Kuna sakslastel on tugevaid jõude juure tulnud (dr. Finck ja Roshdestvenski), siis kujuneb tulev võistlus senistest ägedamaks ja ennustatav tagajärg eba-kindlaks.

Wiesbaden. 4.—10. apr. kestnud neljameistri turniiri tagajärg: 1. E u w e 4 1/2 p., 2. Spielmann 3 p. 3. Schories 2 1/2 p., 4. Sämish 2 p.

Baden-Baden'i turniir algas 16. apr. 21 osavõtjaga.

Tagajärg peale 5. vooru (klambrites vähem mängitud partiide arv): Alehin 4 1/2; Rubinstein 4; Marshal ja Rabinovitsch 3 1/2; Bogoljubov ja Torre 3; Carls (1), Tartakover, Grünfeld (1), Tarasch, Reti, Treybal ja Sämisch 2 1/2; Colle, Nimzovitsch (1) ja Spielmann 2; J. Mieses (1) ja Yate (1) 1 1/2; Te Kolste ja Thomas (1) 1/2; Roselli del'Turco 0 (1).

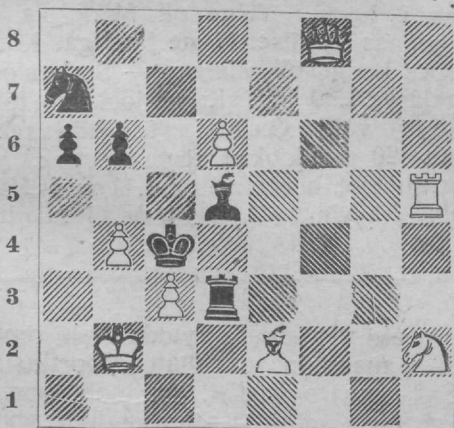
Peaaegu kõiki maailma malekuulsusi — peale ilmameistrite Capablanca ja Lasker'i — ühendanud heitlus jätkub.

Ülesanne nr. 20.

V. Mikenas, Tallinn.

Esitrukk.

Must: Kc4; Vd3; Od5; Ra7; Ea6, b6 (6)

a b c d e f g h

Valge: Kb2; Lf8; Vh5; Oe2; Rh2; Eb4, c3, d6 (8.)

Kadu (matt) 3 käiguga.

Lahendused.

Ülesanne nr. 16.

	1.	2.	3.
1.	Rh2—f3 c6—c5	e5—e6 d6—d5	e6—e7
2.	d6—d5	Lf5—f4 + Ke3: d3	Lf4—d4 +
3.	d6: e5	c4—c5 e5—e4	Lf5—e6
4.		Rf3: e5	Lf5—f4 +

Väärilahendused. 2. teisendi 2. käigul ei vii sihile käik e5—e6, sest must vastab selle peale 2. d5: c4 ja 3. ... c4: d3. Samuti ei kõlba 4. teisendis 2. Rd3: e5, sest mustale jääb peale 2. ... Kf2 tuleandmise võimalus 3. ... O: c4 +.

Ülesanne nr. 17. 1. Lc1—f4.

Õieti lahendasid selle ülesande: R. Keres, V. Mikenas, H. Rõuk ja A. Puusepp.

Mäng nr. 6. — (21. Kg1: g2) Rd5—e3+ 22. Kg2—g3 La8—g2+ 23. Kg3—f4 Re3—d5X* Kui 23. Kg3—h4, siis Lg2: h2+. Õige lahendus saatis V. Mikenas.

Ülesanded nr. 14 ja 15 on väljaspool võistlust õieti lahendanud L. Laurentius.

Malenali.

Ei taha alla anda. Mängija on lootusetu seisus. Mängit pääsu ei ole. Ta ütleb oma vastasele siiski: „Andke alla!“ — Vastane: „Ei, ma ei taha.“ — Mängija: „Ah teie ei taha, noh siis ma ise annan alla“ ja viskab malendid kokku.

Kirjavastused.

R. K. Tartu. — Ülesanded tulevad ka seisupiltidel saata. Teie parandatud ülesanne jällegi ei lahendu 1. ... Lc2 +! pärast, ka muidu on ta keskpärane. Teie uutest ülesannetest on nr. 1 ja 2 ilmuvate hulka paigutatud. Kolmekäiguline — nr. 5 lahendub 2 käiguga: 1. Rd3 ja 2. Lc5.

Kõigile. — Kirjutada tuleb ainult lehe ühele poolele.

H. R. Tallinn. Teie ülesanne on liiga lihtne ja ideevaene.

V. M. Tallinn. Teie ülesanne vajab veel viimistlemist, sest ta lahendub 2. käigul (peale 1. ... c5) ka käikudega Ld3+ ja Ld5+.

Kool & Mäng

TALLINN, Vana Posti tän. 2

Kõnetraat: 16-56, 21-78.

Mänguasjad, koolitarbed.

vuseks hooajaks on vasakkaitse Ralf Liivar.

Tallinna jalgpalliresultaadid.

23. aprillil: TJK 1 — TJK 2 4:0 (2:0). Kohtunik M. Müller.

26. aprillil: Kalev 2 — Kalevipojad 2 5:3 (4:2). Kohtunik J. Brenner.

NMKÜ tööstusosakonna spordiklubi — Kalev 3 3:1 (0:0). Koht. E. Ellmann.

Kõik kolm mängu peeti Kalevi väljal.

Taali Kungla omavahelised raskejõustiku võistlused

peeti 26. apr. Võistlejaid oli 14, nende seas ka A. Kask Sindi Kaljust.

Eesti sulgkaalu tõstemeister Kask võitis võistlust treeninguna maavõistluse vastu.

Tehnilised tagajärjed: tõstmises: sulgkaalus — 1. A. Kask, Sindi Kalju, 367 kg.; kergekaalus — 1. I. Vunk; keskkaalus — 1. R. Pusse; poolraskek. — 1. J. Klaasen; maadluses — kärbeskaalus — 1. Kiisk; 2. Steinbach; sulgkaalus — 1. A. Kask, Sindi Kalju; 2. G. Vunk; kergekaalus — 1. N. Espe, S. Kalju; 2. J. Vunk; keskkaalus — 1. R. Pusse; 2. Liidemann.

Harjutusvõimalused Taalis ei ole kuigi head. Puudub korralik kang ja matt ja kohased ruumid.

T—r.

— Király Pál, Ungari suurim pikamaa jooksja on võitnud 8 km. pikkuse murdmaa ajaga 28:17,2. Teine oli Grosz, kolmas Kultsar.

Austria võit Pershingi staadionis.

Samas Pariisi Pershingi staadionis, kus olümpiamängude ajal rullus Eesti-Ameerika matsh, peeti 19. aprillil 1. Austria-Prantsuse jalgpalli maavõistlus. 25.000 Prantsuse pealtvaatajale tuli see matsh ka osalt üllatusena. Mõningad prantslased pöörasid imestuse avaldusega Prantsuse lehtede poole, et Pariisis ametlikult vastu võeti austrialasi, kelle rasked suurtükid sõja ajal Pariisi pommitasid.

Austrialased pühitsesid prantslaste üle triumfi. Nad võitsid 4:0, kuna see resultaat kaks korda suurem oleks võinud tulla. Kuid kui poolaeg lõppes 3:0, andis Austria jalgpallikindral Hugo Meisl oma meeskonnale lahingukäsu: „veel üks värav ja mitte rohkem!“

See täideti ka ja austrialased demonstreerisid teisel poolajal pariislastele teaduslikku jalgpalli kõige selle peensustega. Austria backid tegid oma värava ees dribblinguid ja kombineerisid, kuna forvardid liikusid nii palju kui just hädasti vaja oli.

Värvavaid löid harilikult backi mängiv tsentrforvard Svatosch 11 minutil, teise tegi Vieser 22. minutil, kolmanda tegi uuesti Svatosch (27. minutil), kes enne löömist veel ka väravavahist mööda dribbeldas. Teisel poolajal saavad prantslased oma heaks 11-meetri löögi, kuid Nicolas poolt löödud palli peab bravuuriga Aigner. 84. min. teeb Cutti 4:0, mis jäi lõpuresultaadiks.

Vahekohtunikuks oli itaallane Scamoni, kellega rahul ei olnud. Tuhanded pealtvaatajate hääled nõudsid vahekohtuniku vahetamist, kuna kaks väravat alguse said ofsaidi seisust.

Selle peale vaatamata oli austrialaste võit 4:0 enam kui täiel määral teenitud. Ja nagu tähendatud, rippus see ainult austrialaste armulikkusest, et nad prantslasi ei löönud kaks korda suurema väravate arvuga.

Soome jalgpallimeister hävinenud.

Turu Palloseura noor meeskond on tänavust hooaega alanud võidukalt, „andes pähe“, nagu S. Urheilulehti kirjutab, Soome meistermeeskonnale Turu IFK-le kahe väravaga. TPS valitses kogu aja män-

gu. Esimene poolaeg lõppes väravata. Teisel poolajal väsisid kollasesärgilised Soome meistrid ja 66. ja 69. min. tegid Aalto ja Kulmala väravad. Lõputagajärg 2:0 TPS-i võiduks.

Helsingi Palloseura võitis Helsingis sealse Kiffeni (KJF) meeskonna 1:0.

Corinthians Viinis.

Kaotus 0:2 Viini meeskonna vastu.

Austria rahvusmeeskonna ärasõidu järele Pariisi pidas Viini ülejäänud mängijatest kokku seatud meeskond 17. apr. võistluse Inglise kuulsal amatöörmeeskonnale Corinthians'i vastu. Pealtvaatajaid oli 25.000, kes võrdlemisi pettunult väljalt lahkusid. Viinlastest mängisid meeldivalt ainult paar meest, inglased väravavahit Baker, kaitsja Morrison ja edurivis Creek.

Inglased olid oma kontinendi-reisist märkimisväärtult väsinud, ka ei suutnud nad halvalt väljal koduneda. Siiski näitasid nad, nii palju kui see puutus keskvalja mängu, taiesu väliapaistvat mängu. Baker täitis oma töö inglise väravas veatu't. Ta ei visanud end kunagi palli järele, et teda kehaga kaita, nagu seda teevad Viini väravahid, vaid saatis palli otsekohe kätte või jalaga minema. Mõlemad väravad, mida lõi Haftl, esimese poolaja 8. ja 15. minutil, olid Bakerile püüdmatud.

Viinlased omasid ebakindla võidu, kuna teisel poolajal inglased tungisid kardetavalt peale, kuid eduta.

NMKÜ sisevõistlused

peeti 25. aprillil. Osavõtjaid oli üle 20-ne. Võistlusi peeti mitmesugustel aladel, millel erakordsus ei puudu. Nii kehatõstmine kangil, mille võitis võimleja K a i v, kes end tõstis 21 korda. Kõielronimise võitis samuti Kaiv, ajaga 7,1 sek. Meditsiinipalli viskes oli esimene Gerulaitis 13,68 mt. Korvpalli viskes võitis Raudberg, kes 15 viskest saavutas 9 korvi., Teine oli Mikk, ka 9 korvi, kolmas Matiisen 7-me korviga. Kõrgushüppe hooga oli esimene — Selenoi — tagajärg 1,50 mt. Kartuljooksu (150 mt. ümber) võitis Gerulaitis 40,1 sek. ja samuti 20 mt. jooksu ajaga 3,0 sek.

Kaugushüppe hoota võitis Liinat 2,94 mt., teine Kljavin 2,67 ja kolmas Gerulaitis 2,66.

Selle peale vaatamata avaldab leht oma arvamise maailma parimate sportlaste kohta Saksa vaatevinklist. Nii toob Sportblatti järjestuse, mida ta sakslastele vastuvõetavaks peab. See järjestus on järgmine: 1. Dempsey, 2. Nurmi, 3. Tilden, 4. Weissmüller, 5. Houben, 6. Paddock, 7. Gibbons, 8. Moeskops, 9. Rütt, 10. Froitzheim, 11. Carpentier, 12. Spalla, 13. Arne Borg, 14. Luber, 15. Samson, 16. van Kempen, 17. Stuhlfauf, 18. Hoff, 19. Breitensträter, 20. Saldov.

Nii esimese kümne seas kolm sakslast, kahekümne kohta juba kaheksa sakslast. Ja Houben muidugi eespool Paddockit!

Kodumaa sporditegelastele!

E. Spordileht pöörab tänavu erilist tähelepanu sisemaa spordisündmuste jälgimisele. Selleks palub E. Spordilehe toimetust, et kohapealsete spordiseltside tegevused otsekohe peale peetud võistlusi ja muid sportliselt tähtsaid sündmusi saadaks lehele neist kirielduse. Saadetavad kirjelused peavad olema selgesisulised, objektiivsed ja kokkuvõtlikud.

Oma uutele kaastöölistele paneb toimetust käima tasuta E. Spordilehe.

Ekraveliidu ametlik teadaanne.

Käesolevaga teatab Eesti kerge- ja veespordi liidu juhatus, et maikuu algul korraldab liit Tallinnas kahe nädalalised

kergejõustiku instruktorete kursused,

kelle lõpetajad maal ja provintsilinnades hakkavad iseseisvalt kergejõustiku õpetajatena tegutsema. Peale kursuste lõpetamist kohustub kursant 1 kuu liidu poolt määratud kohas ja juhtnõuude järel töötama, peale selle jääb temale tegevuse vabadus. Lähemate teadete saamiseks tuleb sooviavaldajatel pöörata Ekraveliidu büroosse, Tallinn, Gonsiori tän. 4, või postkast 70.

Ekraveliidu juhatus.**Kiri toimetusele.**

V. a. E. Spordilehe toimetusele.

Palun allseisvat märkust E. Spordilehes nr. 16 ilmunud hra N. Kursmanni artikli suhtes Teie järgmisesse Spordilehte mahutada.

Artiklis „Tartu jägneb poksis Tallinnale“ puudutab hra Kursmann mind, mille kohta selgituseks järgmist vastan: Minu reklaamplakaatidel ei seis nimetus „elukutseline Euroopa meister Sarmulin“, tegelikult seis seal P. Sarmulin „eluk. keskaalu poksimeister“. Loen ennast selleks ilmunud kuulutuse põhjal, mille juure lisan.

Pea tähendamata et kõik Tartu Kalevi võistluste poksijad on oma oskuse õppinud Tartu Kalevis, mitte aga minu juhatusel. Mina pole kunagi Kalevis juhatus poksist annud. Is. Kursmann vast mäletab üht noort võistlejat, kes eelvõistluse õhtul tema poolehoiu võitis oma osavuse ja stiiliga, see oli ainuke minu kooli läbi käinud õpilane ja astus seltsi mõned päevad enne võistlust: ta oleks mängides 1. kohale tulnud oma kaalus (kerge-kesk), kui lõpuvõistlustel vanemate pool keeldu ei oleks tulnud.

Mis minu ametisse puutub, siis ei ole ma endine raamatukaupmees, vaid ka praegu.

Et ma lähemal ajal oma õpilaste vahelised poksivõistlused korraldan, siis loodan, et nendega suudan võita ka usaldust oma tehtud töö järele. Selleks saadan E. Spordilehe esitajale aegsasti kutse.

Täie austusega

P. Sarmulin, treener.

Toim. märkus. Nim. härra kinnitab, ta olevat „elukutseline keskaalu poksimeister“ kuulutuse põhjal, mida ta kirjale lubab juure lisada. Kahjuks aga ei ole see „imetegev“ kuulutus meie kätte jõudnud. Kuid ka mõne-uguse kuulutuse kusagil olemasolul tuleb „elukutselise keskaalu meistri“ tiitli peale vaadata muisega, kuna meil elukutselist poksi ei olegi. Või tahetakse seda teha nüüdseks koolitud elukutseliste balagaani maadluse asemele?

P. Sarmulini ühe õpilase väljapaistvuse kohta on meie kaastööline vastupidisel arvamusel. Et isehakanud „poksimeistril ja treeneril“ oskus poksi õpetamiseks olemas, selles kahtleme meie endiselt kõige suuremal määral. Rehabilitatsiooniks on meil ainuke võimalus: oma õpilasi edukatena ilmutada ühel avalikul võistlusel. Mõeldud on Tallinnas, kuna mujal kodumaal meil poksijate klass puudub.

10 maailma parimat sportlast Saksa vaatekohalt.

Maailma kümme parima sportlase kindlaksmääramise küsimus on Euroopa spordiajakirjanduses elaval harutusel.

Berliini Sportblatt leiab, et spordi üksikute erialade meeste võrdlemine spordi mõnede teiste erialade kuulsustega on nonsens. Ka meeste poolt saavutatud ilmarekordide arv ei ütle midagi. Leht küsib, kuidas näiteks võib „sarnastada“ tennise ilnameistrit Tildenit kuulsal maadleja Cyganievicziga ja leiab, et see oleks sama hea, kui ütelda, et Goethe oli „suurem“ kui Bismarck.

O. ü. „ESTO“

Pikk tänav 47 TALLINNAS Kõnetraat 10-02
Suurem spordiäri Eestis.

Soovitab spordiabinõusid kõigil aladel täielikus väljavalikus ja tuntud headuses, spordikirjandust ja Eesti paremate sportlaste ülesvõtteid.